

บทความวิจัย

เรื่อง การตั้งชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โดย

นางสาวอภัสนันท์ ทองใบ

รหัสนักศึกษา 05590654

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อบทความวิจัย	การตั้งชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้เขียน	นางสาวอภัสรินทร์ ทองใบ
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สำเนียงงาม
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

บทความวิจัย “การตั้งชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกณฑ์ที่ใช้ในการตั้งชื่อจีน ความหมายของชื่อจีน ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อไทยกับชื่อจีนที่ตั้งขึ้นใหม่ และค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากชื่อของนักศึกษาไทยที่เรียนวิชาภาษาจีน ณ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคการศึกษาต้นและปลาย ปีการศึกษา 2562 รวมทั้งสิ้น 161 ชื่อ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตั้งชื่อจีนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) เจ้าของชื่อ 2) อาจารย์ที่สอนภาษาจีน 3) พ่อแม่ ญาติหรือผู้รู้ เกณฑ์ที่ใช้ในการตั้งชื่อจีนให้นักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีนมี 3 เกณฑ์ ได้แก่ 1) เพศ 2) ความหมาย 3) ความสัมพันธ์กับชื่อไทย ความหมายของชื่อจีนแบ่งเป็น 15 กลุ่มความหมาย ได้แก่ 1) ธรรมชาติ 2) ความงามและความอ่อนโยน 3) สิ่งของมีค่าและความมั่งคั่งร่ำรวย 4) สุนทรียะ 5) คุณธรรม ความดีงามและบุญคุณ 6) ความยิ่งใหญ่ อำนาจ และความแข็งแกร่ง 7) ความสะอาด บริสุทธิ์และความหอม 8) สติปัญญาและความรู้ 9) จิตใจ ความรู้สึก และความหวัง 10) ช่วงเวลาและทิศทาง 11) ความสงบ 12) ความเลื่อมใสศรัทธาและความจงรักภักดี 13) ขนาดและรูปร่าง 14) กิริยาอาการ 15) คำเปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อไทยกับชื่อจีนที่ตั้งขึ้นใหม่มี 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) การใช้เสียงคล้ายกับชื่อจริงภาษาไทย 2) การใช้เสียงคล้ายกับชื่อเล่นภาษาไทย 3) การใช้ความหมายคล้ายกับชื่อจริงภาษาไทย 4) การใช้ความหมายคล้ายกับชื่อเล่นภาษาไทย ส่วนค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อจีนมี 7 ด้าน ได้แก่ 1) ค่านิยมเกี่ยวกับธรรมชาติ 2) ค่านิยมเรื่องเพศ 3) ค่านิยมเกี่ยวกับความงามและความอ่อนโยน 4) ค่านิยมเกี่ยวกับสิ่งของมีค่าและความมั่งคั่งร่ำรวย 5) ค่านิยมเกี่ยวกับสุนทรียะ 6) ค่านิยมเกี่ยวกับคุณธรรม ความดีงามและบุญคุณ 7) ค่านิยมการตั้งชื่อจีนให้สัมพันธ์กับชื่อไทย

คำสำคัญ: การตั้งชื่อ, ชื่อจีน, นักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง “การตั้งชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร” เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450112 การศึกษาเอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

บทความวิจัยฉบับนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความเมตตาและกรุณาอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สำเนียงงาม อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการตรวจสอบ แก้ไข ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ Chu Yanan ผู้เป็นอาจารย์ที่สอนภาษาจีนในมหาวิทยาลัยศิลปากร ที่กรุณาให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ขอขอบคุณตี๋ โบ แพร ออม ที่ช่วยแจกแบบสอบถาม ขอขอบคุณนักศึกษาคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ชั้นปีที่ 1-4 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครอบครัว ที่เป็นกำลังใจที่ดีให้ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

อภิสนันท์ ทองใบ

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
บทนำ.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
สมมติฐาน.....	2
ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย.....	2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
ผลการศึกษา.....	5
ผู้ตั้งชื่อและเกณฑ์ที่ใช้ในการตั้งชื่อเงินของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน.....	5
ความหมายของชื่อเงินของของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน.....	5
ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อไทยกับชื่อเงินที่ตั้งขึ้นใหม่.....	8
ค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อเงินของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน.....	10
บทส่งท้าย.....	16
บรรณานุกรม.....	17

บทความวิจัยเรื่อง

การตั้งชื่อเงินของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

การมีชื่อที่ดีเป็นสิริมงคลจะทำให้เจ้าของชื่อมีชีวิตที่ดีตามไปด้วย ในทางตรงข้าม ชื่อที่ไม่ดี เป็นกาลกิณีก็อาจทำให้เจ้าของชื่อมีแต่ความทุกข์ ประสบอุปสรรค และอาจรุนแรงถึงแก่ชีวิตได้ คนไทยจึงมักสรรหาวิธีการและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ มาใช้ในการตั้งชื่อเพื่อให้ได้ชื่อดีและมีสิริมงคล (สมชาย สำเนียงงาม, 2547)

ในอดีต คนไทยมีเพียงชื่อจริงเพียงชื่อเดียว เมื่อชื่อจริงมีจำนวนพยางค์มากขึ้น ทำให้เรียกไม่สะดวก จึงเกิดการตั้งชื่อเล่นขึ้น การตั้งชื่อเล่นในระยะแรกเป็นคำง่าย ๆ พยางค์เดียว ทำให้มีชื่อเล่นที่ซ้ำกัน ต่อมาจึงมีการคิดหาวิธีการตั้งชื่อเล่นให้แปลกใหม่ อาจจะใช้วิธีการเพิ่มจำนวนพยางค์ หรือนำคำในภาษาอื่นมาใช้ในการตั้งชื่อ สอดคล้องกับนันทนา รณเกียรติ (2555) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองตั้งชื่อเล่นสองพยางค์ให้ลูก เพื่อให้ได้ชื่อที่ไม่ซ้ำใคร และนพดล สมจิตร (2560) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองนิยมนำคำในภาษาอื่น ๆ มาตั้งเป็นชื่อเล่นให้ลูก เพื่อให้แตกต่างจากคนอื่น

นอกจากชื่อจริงและชื่อเล่นแล้ว ปัจจุบันเมื่อมีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ก็นิยมตั้งชื่อใหม่เป็นภาษานั้น ๆ อีกด้วย เพื่อให้สะดวกในการเรียกขาน และเพื่อให้เข้าถึงวัฒนธรรมของภาษาต่างประเทศนั้น ๆ ได้ลึกซึ้งเพียงพอ เนื่องจากชื่อแต่ละชื่อล้วนแสดงออกให้เห็นถึงลักษณะทางภาษาและเราสามารถรับรู้ความรู้สึกนึกคิดที่แฝงอยู่ในภาษานั้น ๆ ได้ ธรรมชาติของภาษาคือสิ่งที่มนุษย์ปรุงแต่งขึ้นมา โดยอาศัยทั้งปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยส่วนสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ส่งผลต่อความนึกคิดของผู้สื่อภาษา ดังนั้นลักษณะการใช้ภาษาในการตั้งชื่อจึงล้วนสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยม ความเชื่อ สภาพสังคม และประวัติศาสตร์ของคนในวัฒนธรรมนั้น (สุภาพรณ ฦ บางช้าง, 2526)

คนไทยกับคนจีนนั้นมีความผูกพันกันมาอย่างยาวนาน คนจีนที่อพยพมาอยู่ในประเทศไทย สมัยก่อนมีการเปลี่ยนชื่อเปลี่ยนนามสกุลให้คล้ายคนไทย มีการทำมาค้าขายในประเทศไทย ตั้งชื่อร้านค้าทั้งภาษาจีนและภาษาไทย สอดคล้องกับเมฆม สอดส่องกฤษ (2555) กล่าวว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญในการตั้งชื่อร้านค้าทั้งชื่อภาษาจีนและชื่อภาษาไทย โดยความหมายที่ปรากฏมักมีความหมายที่เป็นมงคลต่อการค้าขาย เช่น ความเจริญรุ่งเรือง ร่ำรวย มั่งมี และความสำเร็จ เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีนที่ผสมกลมกลืนกันมาอย่างช้านาน ลูกหลานคนจีนบางคนก็มีทั้งชื่อจีนและชื่อไทย

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรมีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1. เรียนวิชาเอกภาษาจีน 2. เรียนวิชาโทภาษาจีน 3. เรียนวิชาเอเชียศึกษา เน้นภาษาจีน ผู้วิจัยเห็นว่ามึนักศึกษาให้ความสนใจการเรียนภาษาจีนเป็นอันดับต้น ๆ อาจเป็นเพราะเศรษฐกิจที่

กำลังเติบโตอย่างรวดเร็วของจีน การเรียนรู้ภาษาจีนจึงได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อเปิดโอกาสที่จะหางานได้ง่ายมากขึ้นในอนาคต นักศึกษาที่เรียนภาษาจีนเหล่านี้ส่วนใหญ่มีชื่อจีนที่ตั้งขึ้นใหม่หลังเข้ามหาวิทยาลัยแต่บางคนก็อาจมีชื่อจีนที่ตั้งมาก่อนเข้ามหาวิทยาลัย กล่าวคือ ตั้งชื่อจีนตั้งแต่เด็กเพื่อใช้ในบ้านหรือตั้งเมื่อเรียนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษา จากการสอบถามนักศึกษาที่เรียนภาษาจีนพบว่า เมื่อเริ่มเรียนภาษาจีน นักศึกษาที่ยังไม่มีชื่อจีน สามารถตั้งชื่อจีนขึ้นใหม่ได้เองตามความต้องการของตน หรือให้อาจารย์ผู้สอนตั้งให้ก็ได้ เพื่อให้สะดวกในการเรียกขานและเพื่อแสดงความเป็นวัฒนธรรมจีนในการเรียนภาษาจีนให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยเห็นว่า การตั้งชื่อจีนมีลักษณะที่น่าสนใจ ทั้งทางด้านความหมายที่เลือกมาใช้ในการตั้งชื่อ ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อไทยกับจีนที่ตั้งขึ้นใหม่ และค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าชื่อจีนที่ตั้งขึ้นใหม่นั้น ใช้เกณฑ์อะไรในการตั้ง มีความหมายว่าอย่างไร สัมพันธ์กับชื่อไทยหรือไม่ อย่างไร และสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมอะไรบ้าง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเกณฑ์ที่ใช้ในการตั้งชื่อจีน ความหมายของชื่อจีน และความสัมพันธ์ระหว่างชื่อไทยกับชื่อจีนที่ตั้งขึ้นใหม่ของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. เพื่อศึกษาค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สมมติฐาน

1. เกณฑ์ที่ใช้ในการตั้งชื่อประกอบด้วย เพศ ความหมาย และความสัมพันธ์กับชื่อไทย ความหมายของชื่อจีนมีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติมากที่สุด และชื่อจีนส่วนใหญ่มักมีความสัมพันธ์กับชื่อไทย
2. ค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อจีนอาจได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับธรรมชาติ ค่านิยมเรื่องเพศ เป็นต้น

ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามถามนักศึกษาที่เรียนภาษาจีนชั้นปีที่ 1-4 ชั้นปีละ 40 คน รวมทั้งสิ้น 160 คน ในจำนวนนี้มีนักศึกษาจำนวน 7 คน ที่ไม่มีชื่อจีน และมีนักศึกษาจำนวน 5 คน ที่ใช้ชื่อจีนเหมือนกับชื่อเล่นภาษาไทย จึงไม่นำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยใช้นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 148 คน แบ่งเป็นหญิง 134 คน ชาย 14 คน นักศึกษาส่วนใหญ่มีชื่อจีนเพียง 1 ชื่อ มีนักศึกษาจำนวน 11 คน ที่มีชื่อจีน 2 ชื่อ และมีนักศึกษาจำนวน 1 คน ที่มีชื่อจีน 3 ชื่อ เก็บรวบรวมชื่อได้ทั้งหมด 161 ชื่อ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์อาจารย์ชาวจีนที่สอนภาษาจีน 1 คน ที่เป็นผู้ตั้งชื่อจีนให้นักศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งชื่อจีน ได้แก่ เหตุผลที่ต้องตั้งชื่อจีน เกณฑ์ที่ใช้ในการตั้งชื่อจีน และความหมายที่นิยมนำมาใช้ในการตั้งชื่อจีนให้นักศึกษาด้วย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอ็ดเวิร์ด ซาเพียร์ (อ้างใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2549) กล่าวว่า ภาษา คือวิธีการสื่อสารที่ไม่ใช่สัญชาตญาณ เป็นวิธีการเฉพาะของมนุษย์เพื่อสื่อความคิด อารมณ์ และความต้องการโดยใช้ระบบสัญลักษณ์ที่มนุษย์ตั้งใจสร้างขึ้น การพูดที่เกิดจากการใช้ภาษานั้น เป็นหน้าที่ทางวัฒนธรรมที่ได้มาโดยการเรียนรู้ ประจักษ์ ประภาพิทยากร และคณะ (ม.ป.ป.) อธิบายว่า ภาษาเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญที่สุด เพราะภาษาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ ให้สืบทอดและเจริญงอกงามต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด ถ้าไม่มีภาษา การสืบทอดวัฒนธรรมจะเป็นไปไม่ได้ เพราะไม่สามารถที่จะสื่อความหมายกันให้เข้าใจได้แจ่มชัด อีกทั้งภาษาสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของมนุษย์ในอดีตหรือวัฒนธรรมของชาตินั้น ๆ เพราะถ้อยคำภาษา เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นตามความจำเป็นของสังคมนั้น ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดคือแนวคิดทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าถึงระบบความรู้ ความคิด มโนทัศน์ ของกลุ่มคนจากการวิเคราะห์ความหมายของคำในภาษาของคนกลุ่มนั้น (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2549) โดยการวิเคราะห์ความหมายของชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีนเพื่อให้เข้าใจความคิดของคนกลุ่มดังกล่าว

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ศึกษาเกี่ยวกับการตั้งชื่อและนามสกุลของคนไทยและคนจีน ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง “การใช้ภาษาในการตั้งชื่อของคนไทย” ของสุภาพรณ ฌ บางช้าง (2527) วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการตั้งชื่อของคนไทย” ของวิรัช ศิริวัฒนนะนาวิน (2544) วิทยานิพนธ์เรื่อง “การตั้งชื่อคนไทยและการตั้งชื่อคนจีน: การศึกษาเปรียบเทียบ” ของฟาง ฟาง (2554) ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การตั้งชื่อของคนไทยและคนจีนนั้น มีความแตกต่างกันที่จำนวนพยางค์ ชื่อคนไทยเป็นคำ 3 พยางค์มากที่สุด ส่วนชื่อคนจีนเป็นคำ 2 พยางค์มากที่สุด การตั้งชื่อของคนไทยและคนจีนให้ความสำคัญกับความหมายของชื่อ นิยมชื่อที่มีความหมายที่ดี ความหมายที่นิยมของชื่อเพศชาย คือ อำนาจ ชัยชนะ ความเป็นเลิศ ความกล้าหาญ ส่วนความหมายที่นิยมของชื่อเพศหญิง คือ ความงาม ความบริสุทธิ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชื่อเล่น ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติการตั้งชื่อเล่นสองพยางค์ของคนไทย” ของนันทนา รัตนเกียรติ (2555) งานวิจัยเรื่อง “กลวิธีการตั้งชื่อเล่นของนักเรียน” ของนพดล สมจิตร์ (2560) ผลการศึกษาพบว่า นอกจากการคำนึงถึงการนำความหมายที่ดีมาใช้ในการตั้งชื่อเล่น

แล้ว ยังคำนึงถึงการตั้งชื่อเล่นให้มีความทันสมัยและแปลกใหม่ เพื่อให้ได้ชื่อเล่นที่เก๋และไม่ซ้ำกับคนอื่น อาจจะใช้วิธีการเพิ่มจำนวนพยางค์หรือนำคำในภาษาอื่นมาใช้ในการตั้งชื่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “นามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีน: การวิเคราะห์ทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์” ของวนิดา เจริญสุข (2532) เป็นการศึกษาการตั้งนามสกุลของคนจีนในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีเกณฑ์หรือวิธีตั้งนามสกุลอยู่ 2 วิธี คือ ตั้งนามสกุลโดยรักษาเค้าทางเสียงหรือความหมายของแซ่เดิม กับตั้งนามสกุลโดยไม่มีความหมายของแซ่เดิมเลย ในด้านความหมายคนไทยเชื้อสายจีนจะตั้งนามสกุลที่มีความหมายที่เป็นมงคลความหมายเด่นที่พบคือ “ความเป็นเลิศ” “ความมั่งคั่งร่ำรวย” และ “ความเจริญรุ่งเรือง” สะท้อนให้เห็นค่านิยมของคนกลุ่มนี้หลายประการ เช่น คนกลุ่มนี้ปรารถนาความเป็นเลิศ ความร่ำรวย ความเจริญรุ่งเรือง รวมถึงนิยมยกย่องผู้มีความรู้ความสามารถ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาการตั้งชื่อร้านค้าของคนจีนอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อจะให้เห็นลักษณะสำคัญของคนจีนที่ปรากฏออกมาทางด้านภาษา ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง “การสำรวจและศึกษาวิเคราะห์ชื่อร้านค้าภาษาจีนของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี” ของเมษม สอดส่องกฤษ (2555) ผลการศึกษาพบว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนกลุ่มนี้ให้ความสำคัญในการตั้งชื่อร้านค้าทั้งชื่อภาษาจีนและชื่อภาษาไทย โดยความหมายของชื่อร้านที่ปรากฏมักมีความหมายที่เป็นมงคลต่อการค้าขาย เช่น ความเจริญรุ่งเรือง ร่ำรวย มั่งมี และความสำเร็จ

นอกจากการศึกษาข้อมูลข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยยังศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจีน เพื่อให้เข้าใจความเป็นจีนมากยิ่งขึ้นอีกด้วย ได้แก่ ศึกษางานวิจัยเรื่อง “ผู้ชายในครอบครัวจีนกรณีศึกษา: ครอบครัวคนจีนแต่จิวในตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร” ของเกษม ปรานีธยาชัย (2544) ผลการศึกษาพบว่า สังคมจีนเป็นสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ เมื่อแต่งงานจะนับญาติทางฝ่ายชาย โดยใช้ แซ่ เป็นหลักเกณฑ์ในการสานสัมพันธ์ครอบครัว มีสามีเป็นหัวหน้าครอบครัวและผู้สืบสกุลจะต้องเป็นชายเท่านั้น อีกทั้งผู้ชายในครอบครัวจีนจะต้องรับภาระหน้าที่สำคัญต่าง ๆ มากมาย เช่น ดูแลทรัพย์สินกิจการของครอบครัว ควบคุมครองชื่อเสียงวงศ์ตระกูลไม่ให้เสื่อมเสีย รวมทั้งไกล่เกลี่ยเมื่อเกิดปัญหากระทบกระทั่งกันในครอบครัว ส่วนบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงถูกลดความสำคัญลงเช่นเดียวกับสังคมไทย สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงอย่างชัดเจน ทั้งในสังคมจีนและสังคมไทย

ผลการศึกษา

ผู้ตั้งชื่อและเกณฑ์ที่ใช้ในการตั้งชื่อเงินของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ชาวจีนที่สอนภาษาจีนและจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยแบ่งผลการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ ผู้ตั้งชื่อและเกณฑ์ที่ใช้ในการตั้งชื่อ ผู้ตั้งชื่อแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. เจ้าของชื่อตัวเอง

เจ้าของชื่อตั้งชื่อตามความต้องการของตนเอง

2. อาจารย์ที่สอนภาษาจีนตั้งให้

อาจารย์ตั้งให้ตามเสียงหรือความหมายที่เจ้าของชื่อต้องการ หรืออาจารย์ตั้งให้ตามชื่อที่ตนเองเห็นว่าเหมาะสมและมีความหมายที่ดี

3. พ่อแม่ ญาติหรือผู้รู้เป็นผู้ตั้ง

เป็นชื่อที่ตั้งมาตั้งแต่เด็ก อาจเนื่องมาจากเป็นครอบครัวที่มีเชื้อสายจีน ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นถึงเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการตั้งชื่อ ซึ่งผู้ตั้งชื่ออาจพิจารณาจากเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งหรือใช้ทุกเกณฑ์พิจารณาร่วมกันก็ได้ เกณฑ์ที่พบมีทั้งหมด 3 เกณฑ์ ได้แก่

1. เพศ

ก่อนการตั้งชื่อ ผู้ตั้งชื่อจะพิจารณาว่า ชื่อที่ตั้งนั้นจะตั้งให้แก่เพศหญิงหรือเพศชาย เพศที่ต่างกันก็จะใช้ชื่อที่ต่างกัน ทั้งในด้านคำที่นำมาใช้และความหมายของชื่อ

2. ความหมาย

ผู้ตั้งชื่อยังมักเลือกคำที่มีความหมายดี สอดคล้องกับค่านิยมและความต้องการของเจ้าของชื่อหรือผู้ตั้งชื่อ

3. ความสัมพันธ์กับชื่อไทย

ส่วนใหญ่จะตั้งชื่อเงินให้สัมพันธ์กับชื่อจริงภาษาไทยหรือชื่อเล่นภาษาไทย โดยมีความสัมพันธ์ในรูปแบบเสียงคล้ายหรือความหมายคล้าย

ความหมายของชื่อเงินของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความหมายจากแบบสอบถาม โดยแยกหน่วยศัพท์ภาษาจีนแต่ละหน่วยศัพท์ที่แสดงความหมายแต่ละความหมายออกจากกันและจัดไว้ตามกลุ่มความหมาย โดยแต่ละกลุ่มพิจารณาจากชื่อที่มีความหมายสอดคล้องกันหรือมีความหมายไปในทางเดียวกัน พบกลุ่มความหมายทั้งหมด 15 กลุ่มความหมาย สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง แสดงกลุ่มความหมายของหน่วยศัพท์ของชื่อจีนหญิงและชาย

กลุ่มความหมาย	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่ของชื่อหญิง	ร้อยละ	ความถี่ของชื่อชาย	ร้อยละ
1. ธรรมชาติ	74	23.72	70	24.48	4	15.38
2. ความงามและความอ่อนโยน	62	19.87	62	21.68	0	0
3. สิ่งของมีค่าและความมั่งคั่งร่ำรวย	27	8.65	26	9.09	1	3.85
4. สุนทรียะ	27	8.65	25	8.74	2	7.69
5. คุณธรรม ความดีงาม และบุญคุณ	23	7.37	21	7.34	2	7.69
6. ความยิ่งใหญ่ อำนาจ และความแข็งแกร่ง	17	5.45	9	3.15	8	30.77
7. ความสะอาด บริสุทธิ์และความหอม	16	5.13	16	5.59	0	0
8. สถิติปัญญาและความรู้	15	4.81	14	4.90	1	3.85
9. จิตใจ ความรู้สึกและความหวัง	11	3.53	11	3.85	0	0
10. ช่วงเวลาและทิศทาง	10	3.21	7	2.45	3	11.54
11. ความสงบ	7	2.24	6	2.10	1	3.85
12. ความเลื่อมใสศรัทธาและความจงรักภักดี	7	2.24	5	1.75	2	7.69
13. ขนาดและรูปร่าง	6	1.92	5	1.75	1	3.85
14. กิริยาอาการ	5	1.60	4	1.40	1	3.85
15. คำเปรียบเทียบ	5	1.60	5	1.75	0	0
รวม	312	100	286	100	26	100

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่ากลุ่มความหมายที่นิยมนำมาใช้ในการตั้งชื่อจีนของนักศึกษาชาวไทยที่เรียนภาษาจีน 5 ลำดับแรก ได้แก่ กลุ่มความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 23.72 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความงามและความอ่อนโยน คิดเป็นร้อยละ 19.87 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับสิ่งของมีค่าและความมั่งคั่งร่ำรวย คิดเป็นร้อยละ 8.65 กลุ่มความหมายเกี่ยวกับสุนทรียะ คิดเป็นร้อยละ 8.65 และกลุ่มความหมายเกี่ยวกับคุณธรรม ความดีงาม และบุญคุณ คิดเป็นร้อยละ 7.37

หน่วยศัพท์ที่มีความหมายปรากฏมากที่สุด คือ หน่วยศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ ได้แก่ หน่วยศัพท์ที่หมายถึงสรรพสิ่งที่ปรากฏขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งปรากฏทั้งในชื่อจีนหญิงและชื่อจีนชาย หน่วยศัพท์ที่อยู่ในกลุ่มความหมายนี้ซึ่งประกอบอยู่ในชื่อจีนหญิง เป็นหน่วยศัพท์ที่หมายถึงแสงสว่าง หงส์ หิมะ เมฆ ท้องฟ้า น้ำ ทะเล ดาว พระจันทร์ สายรุ้ง ดอกไม้ ต้นไม้ เป็นต้น ตัวอย่างชื่อ เช่น 金丽华 (จิน-ลี่-ฮว่า) หมายถึง สวยงามและสว่างไสว 赖美凤 (ไล่-เหม่ย-เฟิง) หมายถึง หงส์ที่

สง่างาม 李白雪 (หลี่-ป๋าย-เสว) หมายถึง หิมะสีขาว 林月虹 (หลิน-เยว่-หง) หมายถึง พระจันทร์และสายรุ้ง 陈莉莉 (เฉิน-ลี่-ลี่) หมายถึง ดอกมะลิ ส่วนหน่วยศัพท์ที่อยู่ในกลุ่มความหมายนี้ซึ่งประกอบอยู่ในชื่อจีนชาย เป็นหน่วยศัพท์ที่ หมายถึง แสงสว่าง พระอาทิตย์ เป็นต้น ตัวอย่างชื่อ เช่น 许明旭 (สวี-หมิง-ซวี) หมายถึง แสงสว่างจากพระอาทิตย์ 晓旭 (ซง-ซวี) หมายถึง ความฉลาดและพระอาทิตย์ เป็นที่น่าสังเกตว่าหน่วยศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับแสงสว่างปรากฏมากที่สุดทั้งในชื่อจีนหญิงและชื่อจีนชาย ส่วนหน่วยศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับดอกไม้ปรากฏอยู่มากในชื่อจีนหญิง แต่ไม่ปรากฏเป็นชื่อจีนชายเลย

กลุ่มความหมายของชื่อจีนหญิงที่ปรากฏความถี่สูงสุด คือ กลุ่มความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ ดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น รองลงมาคือ กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความงามและความอ่อนโยน หมายถึง ความสวยความงาม ความอ่อนโยนนุ่มนวล ตัวอย่างชื่อที่พบในกลุ่มความหมายดังกล่าว ได้แก่ 王婷婷 (หวาง-ติง-ติง) หมายถึง สง่างาม 婉静 (หวาน-จิ่ง) หมายถึง สง่างามและสงบนิ่ง 妍柔 (เหยียน-โหวว) หมายถึง สวยงามและนุ่มนวล เป็นต้น หน่วยศัพท์ที่มีความหมายเกี่ยวกับความงามและความอ่อนโยนนี้ ไม่ปรากฏเป็นชื่อจีนชายเลย

กลุ่มความหมายของชื่อจีนชายที่ปรากฏความถี่สูงสุด คือ กลุ่มความหมายเกี่ยวกับความยิ่งใหญ่ อำนาจและความแข็งแกร่ง หมายถึง ความยิ่งใหญ่ แข็งแกร่ง ประเทศ สวรรค์ จักรวาล โลก มนุษย์ อิทธิพล ทหาร ราชา เทวดา เป็นต้น ชื่อจีนที่พบในกลุ่มความหมายนี้ ได้แก่ 吴伟 (อู่-เว่ย) หมายถึง ยิ่งใหญ่ 陈坚强 (เฉิน-เจียน-เจียง) หมายถึง แข็งแกร่ง 国忠 (กั๋ว-จง) หมายถึง จงรักภักดีต่อประเทศชาติ 天佑 (เทียน-โย่ว) หมายถึง พรจากสวรรค์ 宇飞 (ยวี-เฟย) หมายถึง ล่องลอยในจักรวาล 钱豪 (เฉียน-ฮ่าว) หมายถึง ผู้มีเงินมีอิทธิพล 张新军 (จาง-ซิน-จวิน) หมายถึง ทหารใหม่ เป็นต้น

การปรากฏของความหมายหน่วยศัพท์ที่ใช้ในการตั้งชื่อจีนของทั้งเพศหญิงและเพศชาย แสดงให้เห็นถึงค่านิยมของสังคมจีนที่ให้ความสำคัญกับความหมายของชื่อ เห็นถึงค่านิยมต่าง ๆ เช่น ค่านิยมเกี่ยวกับธรรมชาติ ค่านิยมเกี่ยวกับความงามและความอ่อนโยน ค่านิยมเกี่ยวกับความยิ่งใหญ่ อำนาจและความแข็งแกร่ง

ความสัมพันธ์ระหว่างชื่อไทยกับชื่อจีนที่ตั้งขึ้นใหม่

จากการวิเคราะห์ชื่อจีนจากแบบสอบถามทั้งหมด 161 ชื่อ พบว่ามีชื่อจีนจำนวน 33 ชื่อ ที่มีความสัมพันธ์กับชื่อจริงภาษาไทยหรือชื่อเล่นภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 20.50 ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นการใช้คำเสียงคล้ายหรือความหมายคล้าย แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบดังนี้

1. การใช้เสียงคล้ายกับชื่อจริงภาษาไทย

ชื่อจีนที่มีเสียงคล้ายกับชื่อจริงภาษาไทยคือ มีเสียงพยัญชนะที่ปรากฏอยู่ในชื่อจีนคล้ายกับเสียงพยัญชนะที่ปรากฏอยู่ในชื่อจริงภาษาไทย

ผลการศึกษาปรากฏเพียง 1 ชื่อ ได้แก่ 唐婵娜 (ถาง-ฉาน-น่า) ชื่อจริงภาษาไทยคือ ฉัญชชก (ทัน-ชะ-นก) ทั้ง 2 ชื่อดังกล่าวมีเสียง /th/ /ch/ /n/ ในแต่ละพยางค์คล้ายกัน

2. การใช้เสียงคล้ายกับชื่อเล่นภาษาไทย

ชื่อจีนที่มีเสียงคล้ายกับชื่อเล่นภาษาไทยคือ มีเสียงหรือพยัญชนะที่ปรากฏอยู่ในชื่อจีนคล้ายกับเสียงหรือพยัญชนะที่ปรากฏอยู่ในชื่อเล่นภาษาไทย

ผลการศึกษาปรากฏ 6 ชื่อ ได้แก่ 曾苏芬 (เจิง-ซู-เฟิน) ชื่อเล่นภาษาไทยคือ เฟิร์น มีเสียง /f/ คล้ายกัน 明娇 (หมิง-เจียว) ชื่อเล่นภาษาไทยคือ มิ่ง มีเสียง /m/ คล้ายกัน 波儿 (โป-เอ๋อ) ชื่อเล่นภาษาไทยคือ โป มีเสียง /p/ หรือ /b/ คล้ายกัน 黄恩恩 (หวาง-เอิน-เอิน) ชื่อเล่นภาษาไทยคือ เอิร์น มีเสียง /ʔ/ คล้ายกัน 林佳佳 (หลิน-เจีย-เจีย) ชื่อเล่นภาษาไทยคือ จ๊ะจ๋า มีเสียง /c/ คล้ายกัน 南无 (นา-โม) ชื่อเล่นภาษาไทยคือ นะโม มีเสียง /n/ /m/ ในแต่ละพยางค์คล้ายกัน

3. การใช้ความหมายคล้ายกับชื่อจริงภาษาไทย

ชื่อจีนที่มีความหมายคล้ายกับชื่อจริงภาษาไทยคือ มีความหมายของชื่อจีนคล้ายกับความหมายของชื่อจริงภาษาไทย กล่าวคือ สามารถจัดอยู่ในกลุ่มความหมายเดียวกัน

ผลการศึกษาพบว่าชื่อจีนที่มีความหมายคล้ายกับชื่อไทยมี 16 ชื่อ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ปรากฏความถี่มากที่สุด ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ ได้แก่ 许明旭 (สวี-หมิง-ซวี) หมายถึง แสงสว่างของพระอาทิตย์ ชื่อจริงภาษาไทยคือ ภาณุพงศ์ หมายถึง เฝ้าพันธุ์พระอาทิตย์ 雨晴 (ยวี-ฉิง) หมายถึง ฝนตกบนท้องฟ้า ชื่อจริงภาษาไทยคือ ปรายฝน หมายถึง ฝนตกไปเรื่อยปราย 林晓娟 (หลิน-เสี่ยว-จวาน) หมายถึง รุ่งอรุณที่สวยงาม ชื่อจริงภาษาไทยคือ ประภาสิริ หมายถึง แสงสว่างและสิริมงคล 林月虹 (หลิน-เยว่-หง) หมายถึง พระจันทร์และสายรุ้ง ชื่อจริงภาษาไทยคือ พิมพิกา หมายถึง พระจันทร์ทรงกลด

ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับสติปัญญาและความรู้ ได้แก่ 王智君 (หวาง-จื่อ-จวิน) หมายถึง ผู้ที่มีปัญญาดั่งราชา ชื่อจริงภาษาไทยคือ อภิชญา หมายถึง ผู้รู้และฉลาดยิ่ง 嘉慧 (เจีย-ฮุย) หมายถึง ผู้ที่ดั่งงามและฉลาด ชื่อจริงภาษาไทยคือ วิภาดา หมายถึง ผู้มีความรู้ 陈慧媛 (เฉิน-ฮุย-หยวน) หมายถึง ผู้ที่ฉลาดและสวย ชื่อจริงภาษาไทยคือ สุพิชยา หมายถึง

ผู้ฉลาดยิ่ง ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายความงามและความอ่อนโยน ได้แก่ 陈雪丽 (เฉิน-เสว-ลี่) หมายถึง หิมะที่**สวยงาม** ชื่อจริงภาษาไทยคือ สุริษา หมายถึง **ผู้ที่งามรุ่งเรือง** 金丽华 (จิน-ลี่-ฮว่า) หมายถึง **ความสวยงามและสว่างไสว** ชื่อจริงภาษาไทยคือ เสาวภา หมายถึง **สาวงาม**

ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับสิ่งของมีค่าและความมั่งคั่ง ร่ำรวย ได้แก่ 钱豪 (เจียน-ฮ่าว) หมายถึง **ผู้มีเงินมีอิทธิพล** ชื่อจริงภาษาไทยคือ ธนัช หมายถึง **ผู้ร่ำรวย** 晶雅 (จิง-หย่า) หมายถึง **คริสตัลที่สว่างงาม** ชื่อจริงภาษาไทยคือ เพชรณาดา หมายถึง นักปราชญ์ผู้แข็งแกร่งดั่ง**เพชร** ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับความยิ่งใหญ่ อำนาจและความแข็งแกร่ง ได้แก่ 吴伟 (อู่-เว่ย) หมายถึง **ยิ่งใหญ่** ชื่อจริงภาษาไทยคือ คณิน หมายถึง **ผู้ยิ่งใหญ่**

ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับคุณธรรม ความดีงามและบุญคุณ ได้แก่ 天佑 (เทียน-โย่ว) หมายถึง **พรจากสวรรค์** ชื่อจริงภาษาไทยคือ วรพร หมายถึง **พรที่ประเสริฐ** ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึกและความหวัง ได้แก่ 陈望蓉 (เฉิน-ว่าง-หรง) หมายถึง เมล็ดพันธุ์แห่ง**ความหวัง** ชื่อจริงภาษาไทยคือ อัญศยา หมายถึง **ผู้ที่เป็นดังความหวัง**

นอกจากนี้ยังมีชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับกิริยาอาการ ได้แก่ 欢笑 (ฮวาน-เสี่ยว) หมายถึง **ยิ้มหัวเราะอย่างสนุกสนาน** ชื่อจริงภาษาไทยคือ สมิตา หมายถึง **ยิ้มแย้ม** และชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับความสะอาด บริสุทธิ์และความหอม ได้แก่ 一纯 (อี-จุน) หมายถึง **ผู้บริสุทธิ์หนึ่งเดียว** ชื่อจริงภาษาไทยคือ พิมลรัตน์ หมายถึง **แก้วที่บริสุทธิ์**

4. การใช้ความหมายคล้ายกับชื่อเล่นภาษาไทย

ชื่อจีนที่มีความหมายคล้ายกับชื่อเล่นภาษาไทยคือ มีความหมายของชื่อจีนคล้ายกับความหมายของชื่อเล่นภาษาไทย กล่าวคือ สามารถจัดอยู่ในกลุ่มความหมายเดียวกัน

ผลการศึกษาปรากฏ 10 ชื่อ ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับสิ่งของมีค่าและความมั่งคั่งร่ำรวย ได้แก่ 范晶晶 (ฟาน-จิง-จิง) หมายถึง **คริสตัลที่เปล่งประกายแวววาว** ชื่อเล่นภาษาไทยคือ แพรว หมายถึง **แวววาว** 富安 (ฟู่-อาน) หมายถึง **ร่ำรวยและสงบสุข** ชื่อเล่นภาษาไทยคือ อู่จี หมายถึง **ร่ำรวย** 美玲 (เหมย์-หลิง) หมายถึง **เสียงกระทบกันของหยกที่สวยงาม** ชื่อเล่นภาษาไทยคือ หยก หมายถึง **หยก** 白玉 (ปาย-ยวี) หมายถึง **หยกสีขาว** ชื่อเล่นภาษาไทยคือ ไบหยก หมายถึง **ไบหยก**

ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับความงามและความอ่อนโยน ได้แก่ 杨秀贤 (หยาง-ซิว-เสียน) หมายถึง **คุณธรรมที่งดงาม** ชื่อเล่นภาษาไทยคือ พริ้มเพรา หมายถึง

งามชดช้อย 晓娟 (เสี่ยว-จวาน) หมายถึง รุ่งอรุณที่สวยงาม ชื่อเล่นภาษาไทยคือ งาม หมายถึง สวยงาม

ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ ได้แก่ 牧熙 (มู่-ซี) หมายถึง แสงสว่างในฟาร์ม ชื่อเล่นภาษาไทยคือ ฟาร์ม หมายถึง ฟาร์ม ไร่นาหรือฝูงสัตว์ ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับคุณธรรม ความดีงามและบุญคุณ ได้แก่ 李佳 (หลี่-เจีย) หมายถึง ความดีงาม ชื่อเล่นภาษาไทยคือ เบสท์ หมายถึง ดีที่สุด

ชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับสติปัญญาและความรู้ ได้แก่ 惜灵 (ซี-หลิง) หมายถึง รักษาและทะนุถนอมไว้ซึ่งความฉลาด ชื่อเล่นภาษาไทยคือ ยอดปรางค์ หมายถึง ผู้มีปัญหาเฉียบแหลม และชื่อที่ปรากฏความสัมพันธ์ในกลุ่มความหมายเกี่ยวกับสุนทรียะ ได้แก่ 刘雅韵 (หลิว-หย่า-ยฺว่น) หมายถึง บทกวีและเสียงดนตรี ชื่อเล่นภาษาไทยคือ ฟา หมายถึง โน้ตดนตรี “ฟา”

ค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน

มีผู้ให้คำนิยามหรือความหมายของคำว่า “ค่านิยม” ไว้หลายประการ ทั้งนักวิชาการชาวไทย และชาวต่างประเทศ อาทิ อุบล เทศทอง (2557) วชิรญา บัวศรี (อ้างใน บารณี บุญทรง, 2554) แพรง เกล (อ้างใน บารณี บุญทรง, 2554) วิลเลียม (อ้างใน บารณี บุญทรง, 2554) ผู้วิจัยสรุปความหมายของค่านิยมได้ว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่บุคคลหรือสังคมให้ความสนใจและยกย่องยึดถือเป็นสิ่งที่ดี ควรค่าแก่การกระทำเพื่อให้ได้มา อาจกล่าวได้ว่า ค่านิยมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลในสังคม

การศึกษาภาษาแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดของคนในสังคม ความรู้สึกนึกคิดรวมถึงการดำเนินชีวิตของคนในสังคมมีความสัมพันธ์กับค่านิยม ถ้าบุคคลในสังคมมีค่านิยมที่สูงในเรื่องใด ก็จะแสดงความรู้สึกหรือแสดงพฤติกรรมออกมาว่ายอมรับนับถือในเรื่องนั้น เช่นเดียวกับการตั้งชื่อ หากชื่อในกลุ่มความหมายใดปรากฏในความถี่ที่สูง ก็แสดงให้เห็นว่าค่านิยมในเรื่องนั้นได้รับการยอมรับจากคนในสังคมสูง ผลการศึกษาครั้งนี้ก็ได้แสดงให้เห็นถึงค่านิยมที่สะท้อนจากชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน 7 ด้าน คือ 1. ค่านิยมเกี่ยวกับธรรมชาติ 2. ค่านิยมเรื่องเพศ 3. ค่านิยมเกี่ยวกับความงามและความอ่อนโยน 4. ค่านิยมเกี่ยวกับสิ่งของมีค่าและความมั่งคั่งร่ำรวย 5. ค่านิยมเกี่ยวกับสุนทรียะ 6. ค่านิยมเกี่ยวกับคุณธรรม ความดีงามและบุญคุณ 7. ค่านิยมการตั้งชื่อจีนให้สัมพันธ์กับชื่อไทย รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ค่านิยมเกี่ยวกับธรรมชาติ

ผลการศึกษาพบว่าชื่อคนจีนมีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหมายว่า แสงสว่างหรือความสว่างไสว เนื่องจากชาวจีนมีความเชื่อว่าแสงสว่างเป็นเหมือนตัวแทนของความเจริญรุ่งเรือง ความเฟื่องฟู และความเป็นสิริมงคล (Chu Yanan, ผู้ให้

สัมภาษณ์, 2562) ความเชื่อนี้จึงสะท้อนไปถึงการตั้งชื่อจีนที่มีความหมายว่าแสงสว่างหรือความสว่างไสว โดยชื่อที่มีความหมายว่าแสงสว่างหรือความสว่างไสวนี้ พบทั้งในชื่อจีนเพศชายและเพศหญิง เช่น 许明乐 (สวี-หมิง-เล่อ) หมายถึง แสงสว่างและความสุข 叶晃晃 (เย-ฮวง-ฮวง) หมายถึง แสงสว่างจ้า 曦媛 (ซี-หยวน) หมายถึง แสงสว่างที่สวยงาม 牧熙 (มู่-ซี) หมายถึง แสงสว่างในฟาร์ม จากชื่อข้างต้น คำที่มีความหมายว่าแสงสว่างหรือความสว่างไสว ได้แก่ 明 (หมิง) 晃 (ฮวง) 曦 (ซี) 熙 (ซี)

การตั้งชื่อที่สะท้อนค่านิยมเกี่ยวกับธรรมชาติ ยังปรากฏชื่อที่อยู่ในกลุ่มความหมายช่วงเวลาและทิศทาง เช่น 晨轩 (เฉิน-ชวาน) หมายถึง รุ่งอรุณและความสูงใหญ่ 田晓玥 (เทียน-เสี่ยว-เยว่) หมายถึง รุ่งอรุณและมุก 林晓娟 (หลิน-เสี่ยว-จวาน) หมายถึง รุ่งอรุณที่สวยงาม เป็นที่น่าสังเกตว่าหน่วยศัพท์ในกลุ่มความหมายช่วงเวลาและทิศทางมีความหมายว่า รุ่งอรุณหรือตอนเช้า เป็นส่วนใหญ่ อาจจะเป็นเพราะชาวจีนเชื่อว่าแสงสว่างในตอนเช้าของรุ่งอรุณถือเป็นการเริ่มต้นที่ดีในเช้าวันใหม่ จึงนำมาใช้ในการตั้งชื่อ ให้ชื่อที่มีความหมายว่ารุ่งอรุณเปรียบเสมือนการเริ่มต้นชีวิตที่ดี (Chu Yanan, ผู้ให้สัมภาษณ์, 2562)

2. ค่านิยมเรื่องเพศ

การตั้งชื่อจีนของนักศึกษาชาวไทยที่เรียนภาษาจีนแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่แตกต่างกันระหว่างชื่อของเพศหญิงกับเพศชาย ชื่อจีนเพศหญิงมักอยู่ในกลุ่มความหมายความงามและความอ่อนโยน เช่น 唐婵娜 (ถาง-ฉาน-น่า) หมายถึง ผู้หญิงที่สวยงาม 妍柔 (เหยียน-โรว) หมายถึง สวยงามและอ่อนโยน 许秀香 (สวี-ซิว-เซียง) หมายถึง กลิ่นหอมที่สวยงาม 甜甜 (เถียน-เถียน) หมายถึง น่ารัก ส่วนชื่อจีนเพศชายมักอยู่ในกลุ่มความหมายความยิ่งใหญ่ อำนาจและความแข็งแกร่ง เช่น 吴伟 (อู่-เว่ย) หมายถึง ยิ่งใหญ่ 国忠 (กั๋ว-จง) หมายถึง จงรักภักดีต่อประเทศชาติ 钱豪 (เฉียน-ฮ่าว) หมายถึง ผู้มีเงินมีอิทธิพล 陈坚强 (เฉิน-เจียง-เจียง) หมายถึง ความแข็งแกร่ง แสดงให้เห็นค่านิยมว่า หญิงกับชายแตกต่างกัน ดังคำกล่าวของสังคมจีนที่ว่า “男女有别 (หนาน-หนวี-โย้ว-เป่ย์)” ซึ่งหมายถึง ระหว่างบุรุษและสตรีย่อมมีความต่าง

ค่านิยมดังกล่าวสอดคล้องกับหลักปรัชญาขงจื๊อที่จำแนกหน้าที่ของผู้หญิงไว้อย่างชัดเจนว่า “สามค้อยตาม สี่คุณธรรม” สามค้อยตาม คือ ผู้หญิงหากยังไม่ออกเรือนต้องเชื่อฟังบิดา เมื่อออกเรือนแล้วต้องเชื่อฟังสามี และเมื่อสามีถึงแก่กรรมต้องเชื่อฟังลูก ส่วนสี่คุณธรรม ได้แก่ 1. คุณธรรมของสตรี รักษาภริยา สงบเสงี่ยม จะทำอะไรต้องระมัดระวังตน 2. วาจาของสตรี สงบปากสงบคำ ไม่แสดงวาจาที่ไม่สุภาพ 3. รูปลักษณ์ของสตรี ดูแลตนเอง แต่งหน้าแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสม 4. การงานของสตรี เก่งงานบ้านงานเรือน ดูแลงานครัว รู้จักการต้อนรับ อิทธิพลจากหลักปรัชญาขงจื๊อ “สามค้อยตาม สี่คุณธรรม” เป็นแนวคิดที่กดทับเพศหญิงให้อยู่กับหน้าที่ เมีย และ แม่ เนื่องจากปรารถนาที่จะให้เพศหญิงเป็นลูกสาวที่กตัญญู เป็นภรรยาที่ฉลาด และเป็นมารดาที่ประเสริฐ หากเพศหญิงไม่ปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจารีตที่สังคมยอมรับ ผู้หญิงเหล่านั้นก็จะถูกตีตราว่าเป็น

ผู้หญิงไม่ดี ผู้ใดจะคบหาก็คงต้องระวังตัวเป็นพิเศษ (ศิริวรรณ วรชัยยุทธ, 2559) ส่วนชื่อจีนเพศชาย แสดงให้เห็นว่า เพศชายต้องมีอำนาจและความแข็งแกร่ง ดังตัวอย่างชื่อจีนเพศชายที่กล่าวไปข้างต้น สอดคล้องกับเกษม ปราณีธยาศัย (2544) ที่กล่าวว่า ผู้ชายในครอบครัวจีนต้องรับภาระหน้าที่สำคัญ ต่าง ๆ มากมาย เช่นการดูแลทรัพย์สินกิจการของครอบครัว การระคับระคองชื่อเสียงวงศ์ตระกูล ไม่ให้เสื่อมเสีย การเป็นคนกลางไกลเกลี่ยเมื่อเกิดปัญหากระทบกระทั่งกันในครอบครัว สิ่งเหล่านี้ล้วน เป็นสิ่งที่ครอบครัวจีนคาดหวังให้เป็นหน้าที่ของลูกผู้ชาย ดังนั้น ผู้ชายจีนจึงจะต้องมีความแข็งแกร่ง และมีอิทธิพลเพื่อที่จะสามารถเป็นผู้นำที่แข็งแกร่งของครอบครัวและวงศ์ตระกูล

นอกจากนี้ยังมีชื่อจีนที่มักใช้คำที่เป็นคู่ตรงข้ามกันมาใช้ในการตั้งชื่อเพศหญิงกับเพศชาย เช่น ชื่อจีนเพศหญิง 小海 (เสี่ยว-ห่าย) หมายถึง ทะเลขนาดเล็ก ชื่อจีนเพศชาย 晨轩 (เฉิน-ชวาน) หมายถึง รุ่งอรุณและความสูงใหญ่ สองชื่อนี้สะท้อนพลังของคู่ตรงข้ามคือ เล็ก-ใหญ่ ชื่อจีนเพศหญิง 蒋文丽 (เจียง-เหวิน-ลี่) หมายถึง อ่อนโยนและสวยงาม ชื่อจีนเพศชาย 陈坚强 (เฉิน-เจียน-เจียง) หมายถึง ความแข็งแกร่ง สองชื่อนี้สะท้อนพลังของคู่ตรงข้ามคือ อ่อนโยน-แข็งแรง ชื่อจีนเพศหญิง 林月虹 (หลิน-เยว่-หง) หมายถึง พระจันทร์และสายรุ้ง ชื่อจีนเพศชาย 许明旭 (สวี-หมิง-ซวี) หมายถึง แสงสว่างของพระอาทิตย์ สองชื่อนี้สะท้อนพลังของคู่ตรงข้ามคือ พระจันทร์-พระอาทิตย์

การใช้คำคู่ตรงข้ามดังกล่าวอาจเป็นผลมาจากความเชื่อในแนวคิดหยิน-หยางของชาวจีน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ประจำลัทธิเต๋า “หยิน” คือส่วนที่เป็นสีดำ มีหยางคือจุดสีขาวอยู่ที่ส่วนหัว ส่วน “หยาง” คือรูปสีขาวและมีหยินคือจุดกลมสีดำที่อยู่ส่วนหัวเช่นกัน เนื่องจากชาวจีนเชื่อว่าทุกสิ่งล้วนมีสองด้านเสมอ หยิน-หยาง ก็เปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของพลังแห่งจักรวาล 2 ด้าน หยิน คือ สีดำ หมายถึง พระจันทร์ เป็นตัวแทนของการเติมใจ รับหรือยอมเป็นฝ่ายถูกกระทำ ความเยือกเย็น การหยุดนิ่ง การเคลื่อนลงต่ำ การเก็บรักษา การยับยั้ง ความมืดมิด อ่อนล้า เศร้าโศก อ่อนนุ่ม และความลึกลับ อันเป็นสัญลักษณ์ของสตรีเพศ ส่วน หยาง คือ สีขาว หมายถึง พระอาทิตย์ เป็นตัวแทนของความสว่างไสว พลังงาน การเกิด ความกระตือรือร้น การเคลื่อนขึ้นไปด้านบน การเจริญเติบโต ความเจริญรุ่งเรือง ความร้อนแรง อันเป็นสัญลักษณ์ของบุรุษเพศ อาจกล่าวได้ว่า หยิน-หยาง เป็นพลังของคู่ตรงข้าม เช่น เย็น-ร้อน, อ่อน-แข็ง, มืด-สว่าง, นิ่ง-เคลื่อนไหว, หญิง-ชาย โดยที่ทั้งสองสิ่งนี้แม้จะขัดแย้งกันแต่ก็ต้องพึ่งพากันและไม่สามารถอยู่ด้วยตัวคนเดียวได้

นอกจากตัวอย่างข้างต้น ยังมีสัตว์ที่เป็นคู่ตรงข้ามตามความเชื่อของชาวจีน นั่นก็คือ หงส์และมังกร เห็นได้จากผลการศึกษา สัตว์ที่ถูกนำมาใช้ในการตั้งชื่อจีนของเพศหญิงมากที่สุดนั่นก็คือหงส์ 凤 (เฟิ่ง) ปรากฏ 3 ชื่อ ได้แก่ 陈玉凤 (เฉิน-ยวี-เฟิ่ง) 赖美凤 (ไล่-เหมย์-เฟิ่ง) 林秀凤 (หลิน-ซิว-เฟิ่ง) โดยชื่อทั้งสามนี้ล้วนหมายถึง หงส์ที่สง่างาม ในขณะที่เดียวกันชื่อของเพศชายที่มีความหมาย

เกี่ยวกับสัตว์ที่ปรากฏก็คือมังกร 龙 (หลง) ปรากฏ 1 ชื่อ ได้แก่ 温庆龙* (เวิน-ฉิ่ง-หลง) ซึ่งหมายถึง การเฉลิมฉลองของเหล่ามังกร

ความหมายเกี่ยวกับหงส์และมังกรข้างต้นสอดคล้องกับปิยะแสง จันทรวงศ์ไพศาล (2552) ที่กล่าวถึงสัตว์ของจีนคือ มังกรกับหงส์ ว่า มังกร 龙 (หลง) และหงส์ 凤 (เฟิ่ง) เป็นสัตว์แห่ง เทพนิยายที่เป็นที่รู้จักกันมากที่สุดของจีน เป็น 1 ใน 4 สัตว์ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งได้แก่ มังกร หงส์ กิเลน และ เต่า ชาวจีนเชื่อว่ามังกร 龙 (หลง) เป็นสัตว์วิเศษ เป็นราชันย์แห่งสัตว์ทั้งปวง มีพลังและอำนาจที่น่า เกรงขาม สำหรับชาวจีนแล้ว มังกรมีความผูกพันกับวิถีแห่งชีวิตทั้งทางวัฒนธรรมและสังคม เราจะพบ มังกรในงานศิลปะหัตถกรรมจีนอยู่ทุกหนทุกแห่ง ไม่มีที่ใดไม่มีมังกร และไม่มีผู้ใดไม่รู้จักมังกร ส่วน หงส์ 凤 (เฟิ่ง) ตามตำนานโบราณของจีนเล่าว่า หงส์จะปรากฏตัวเมื่อแผ่นดินร่มเย็นเป็นสุข ผู้ทรง คุณธรรมจะจุดिलงมาเกิด ทั้งนี้ ด้วยเอกลักษณ์ของหงส์ที่มีความสง่างาม หงส์จึงถูกเปรียบเปรยให้เป็น เสมือนผู้หญิงที่สวยงาม อีกทั้งในประเทศจีนปัจจุบันนี้ คำว่า หงส์ 凤 (เฟิ่ง) เป็นชื่อที่ผู้หญิง นิยมตั้งเป็นชื่อมากที่สุด เนื่องจากหงส์มีรูปร่างที่งดงามและมีหางที่อ่อนพลิ้วไหว ชาวจีนจึงนำหงส์มา เป็นสัญลักษณ์แทนผู้หญิง ส่วนมังกรเป็นสัญลักษณ์แทนผู้ชาย ชาวจีนมักนิยมให้หงส์อยู่คู่กับมังกร เสมอ เป็นสัญลักษณ์แห่งความสมดุลระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย หรือคือระหว่างฝ่ายหยินกับฝ่ายหยาง หงส์ซึ่งเปรียบเสมือนเจ้าสาวและมังกรซึ่งเปรียบเสมือนเจ้าบ่าว ความนิยมมังกรกับหงส์ของชาวจีนนี้ นำมาสู่คำกล่าวที่ว่า ณ ที่ใดที่มีรูปสัญลักษณ์มังกรและหงส์ปรากฏ ณ ที่นั้นจะมีคนจีนอาศัยอยู่เสมอ

3. คำนิยมเกี่ยวกับความงามและความอ่อนโยน

ผลการศึกษาพบว่า ความหมายส่วนใหญ่ของชื่อจีนเพศหญิงในกลุ่มความหมายความ งามและความอ่อนโยน โดยปรากฏมากเป็นอันดับที่ 2 รองจากกลุ่มความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ ชื่อ ที่พบ เช่น 唐婵娜 (ถาง-ฉาน-น่า) หมายถึง ผู้หญิงที่สวยงาม 陈雪丽 (เฉิน-เสว-ลี่) หมายถึง หิมะที่ สวยงาม 王婷婷 (หวาง-ถิง-ถิง) หมายถึง สง่างาม 美珠 (เหมย์-จู) หมายถึง ไข่มุกที่สวยงาม 晶雅 (จิง-หย่า) หมายถึง คริสตัลที่สวยงาม 陈慧媛 (เฉิน-ฮุย-หยวน) หมายถึง ฉลาดและสวย 林秀凤 (หลิน-ซิ่ว-เฟิ่ง) หมายถึง หงส์ที่สวยงาม 婉静 (หว่าน-จิ่ง) หมายถึง สง่างามและสงบนิ่ง 妍柔 (เห ยียน-โรว) หมายถึง สวยงามและนุ่มนวล 文英 (เหวิน-อิง) หมายถึง ดอกไม้และความอ่อนโยน จากตัวอย่างของชื่อจีนข้างต้น คำที่มีความหมายว่าสวยงามได้แก่ 婵 (ฉาน) 丽 (ลี่) 婷 (ถิง) 美 (เหมย์) 雅 (หย่า) 媛 (หยวน) 秀 (ซิ่ว) 婉 (หว่าน) 妍 (เหียน)

* 温庆龙 (เวิน-ฉิ่ง-หลง) เป็นชื่อจีนที่ซ้ำกับชื่อเล่นภาษาไทยคือ หลง จึงไม่ได้นำไปวิเคราะห์ร่วมกับ ประเด็นอื่น ๆ ที่ศึกษา แต่เนื่องจากชื่อนี้สอดคล้องกับค่านิยมเรื่องเพศ จึงนำมาอ้างอิงร่วม

การที่ชื่อจีนเพศหญิงมีความหมายเกี่ยวกับความงามและความอ่อนโยนนั่น สะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสนใจในเรื่องความสวยความงามของชาวจีนมาตั้งแต่โบราณ สอดคล้องกับเกรียงไกร กองแสง (2559) ที่กล่าวว่า ตามประวัติศาสตร์ของจีนเชื่อว่า หญิงสาวที่มีความงามจะต้องประกอบไปด้วย ใบหน้ารูปไข่ คิ้วรูปพระจันทร์เสี้ยว ดวงตาเรียวยาว หางตาวัดโค้งขึ้น ลูกนัยน์ตาดำสนิท ริมฝีปากเล็กเป็นสีชมพู เอาต้องขอให้เห็นส่วนเว้าส่วนโค้ง แม้กระทั่งการให้ความสำคัญในความงามของเท้า เพื่อให้เท้าเล็กเหมือนกลีบดอกบัว จนเกิดประเพณีการมัดเท้า สร้างความเจ็บปวดให้แก่ผู้หญิงชาวจีนในอดีตมาก เมื่อค่านิยมของสังคมจีนเป็นเช่นนี้ ผู้หญิงจีนจึงได้รับการอบรมเลี้ยงดูให้เหมาะแก่บทบาทที่สังคมให้การยอมรับและยกย่อง นั่นก็คือ ผู้หญิงจีนจะต้องเป็นหญิงสาวที่สวยงามและสมบูรณ์แบบในทุกส่วนของร่างกาย ตามค่านิยมความงามของชาวจีนที่มีมาแต่โบราณ ดังนั้น การตั้งชื่อจีนของเพศหญิงจึงมักมีความหมายที่เกี่ยวกับความสวยความงาม

4. ค่านิยมเกี่ยวกับสิ่งของมีค่าและความมั่งคั่งร่ำรวย

ผลการศึกษาปรากฏชื่อที่มีหน่วยศัพท์ของความหมายเกี่ยวกับสิ่งของมีค่าและความมั่งคั่งร่ำรวย ชื่อจีนหญิงที่พบ ได้แก่ 琳琳 (หลิน-หลิน) หมายถึง หยก 白玉 (ป๋าย-ยวี) หมายถึง หยกสีขาว 美珠 (เหมย์-จู) หมายถึง ไข่มุกที่สวยงาม 晶雅 (จิง-หย่า) หมายถึง คริสตัลที่สว่างงาม 雪珍 (เสว-เจิน) หมายถึง ทิมะที่มีค่า 富安 (ฟู่-อาน) หมายถึง ความร่ำรวยและความสงบสุข 林金玉莲 (หลิน-จิน-ยวี-เหลียน) หมายถึง ดอกบัวทองหยก เป็นต้น ชื่อจีนชายที่พบ ได้แก่ 钱豪 (เฉียน-ฮ่าว) หมายถึง ผู้มีเงินมีอิทธิพล

จากชื่อจีนข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า คนจีนมีค่านิยมเกี่ยวกับสิ่งของมีค่าและความมั่งคั่งร่ำรวย เนื่องจากในอดีต ชาวจีนค่อนข้างยากจนและตรากตรำทำงานหนักทำให้ชาวจีนเหล่านี้เห็นคุณค่าของเงิน อีกทั้งสงครามภายในของประเทศจีนในช่วงปฏิวัติวัฒนธรรมทำให้ชาวจีนจำนวนหนึ่งอพยพมายังประเทศไทยแบบ “เสื่อผืนหมอนใบ” ในช่วงแรกที่อพยพเข้ามาต้องใช้แรงงานรับจ้าง ขอดอาหารประทังชีวิต เมื่อเริ่มเก็บเงินได้ก็เริ่มประกอบธุรกิจเล็ก ๆ น้อย ๆ ทำการค้าแบบซื้อมาขายไป ต่อมาก็เริ่มค้าขายแบบขายส่ง ไปสู่ศูนย์ค้าส่งขนาดใหญ่ และให้ความสำคัญในการตั้งชื่อร้านค้าทั้งชื่อภาษาจีนและชื่อภาษาไทย โดยความหมายของชื่อร้านที่ปรากฏมักมีความหมายที่เป็นมงคลต่อการค้าขาย เช่น ความเจริญรุ่งเรือง ร่ำรวย มั่งมี และความสำเร็จ เป็นต้น (เมฆม สอดส่องกฤษ, 2555)

5. ค่านิยมเกี่ยวกับสุนทรียะ

ผู้วิจัยแบ่งความหมายในหมวดสุนทรียะออกเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ 1) ความสุขและความสนุกสนาน และ 2) ศิลปะ จากผลการศึกษาปรากฏชื่อจีนที่หมายถึงความสุขและความสนุกสนาน ได้แก่ 许明乐 (สวี-หมิง-เล่อ) หมายถึง แสงสว่างแห่งความสุข 陈永乐 (เฉิน-หย่ง-เล่อ) หมายถึง ความสุขตลอดกาล 欢笑 (ฮวาน-เสี่ยว) หมายถึง ยิ้มและหัวเราะอย่างสนุกสนาน

ชื่อจีนข้างต้นแสดงให้เห็นว่าชาวจีนให้ความสำคัญกับการมีความสุขและความสนุกสนาน อาจจะได้เห็นได้จากประเพณีหรือเทศกาลต่าง ๆ ของชาวจีน แม้ว่าในสมัยโบราณเทศกาลของชาวจีนส่วนใหญ่จะเป็นพิธีการบวงสรวงต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามคติความเชื่อ แต่ต่อมาเมื่อถึงสมัยราชวงศ์ถังของจีน เทศกาลที่เกิดขึ้นในสมัยก่อนหน้าก็ได้แปรเปลี่ยนเป็นเทศกาลเฉลิมฉลอง พัฒนากลายเป็นเทศกาลแห่งความรื่นเริงและสนุกสนานประจำปี

ส่วนชื่อจีนที่หมายถึงศิลปะ ได้แก่ 吴美艺 (อู่-เหมย์-อี) หมายถึง ศิลปะที่สวยงาม 丹丹 (ตาน-ตาน) หมายถึง สีแดง 陈芊芊 (เฉิน-เชียน-เชียน) หมายถึง เขียวขุ่น 彩琴 (ฉ่าย-ฉิน) หมายถึง สีฉันทอง 金雯 (จิน-เหวิน) หมายถึง เมฆสีทอง 刘雅韵 (หลิว-หย่า-ยฺว่น) หมายถึง บทกวีและเสียงดนตรี 李乐音 (หลี่-เล่อ-อิน) หมายถึง เสียงดนตรี เป็นต้น

เหตุผลที่ชื่อจีนมีความหมายเกี่ยวกับศิลปะ ที่สื่อถึงเสียงหรือสีฉันทอง อาจจะได้มาจากวิถีชีวิตของชาวจีนที่มีความสัมพันธ์กับศิลปะมาตั้งแต่โบราณ ในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ของชาวจีน บรรดานักปราชญ์ นักกวี ต่างก็รังสรรค์บทความ บทกวีไว้มากมาย สุวรรณาสถาอานันท์ (2557) กล่าวว่า นักวิชาการปรัชญาชาวจีนได้แจ่มแจ้งให้เห็นว่าดนตรีมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับชีวิตจริยธรรมของผู้คน ดนตรีช่วยให้อารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์งอกเงย ช่วยจัดการความชั่วร้าย ช่วยสร้างความกลมกลืน และช่วยปรับจิตใจมนุษย์สู่คุณธรรมและมรรควิธี อีกทั้งสีต่าง ๆ ในวัฒนธรรมจีนล้วนมีความหมาย เช่น สีแดง หมายถึง สีแห่งสิริมงคล โชคลาภ รุ่งเรือง สีเขียว หมายถึง สีแห่งความเป็นนิรันดร์ สีแห่งความสงบสุข สีทองหรือสีเหลือง หมายถึง สีแห่งความสูงศักดิ์ สีแห่งอำนาจ และสีประจำขององค์จักรพรรดิ เป็นต้น (พรพรรณ จันทโรนานนท์, 2546)

ความปรารถนาความสุขและความสนุกสนาน รวมถึงความสนใจในศิลปะของชาวจีนมาตั้งแต่โบราณนี้ ได้สะท้อนออกมาผ่านชื่อจีนที่อยู่ในกลุ่มความหมายสุนทรีย์

6. ค่านิยมเกี่ยวกับคุณธรรม ความดีงามและบุญคุณ

ชื่อจีนที่ปรากฏในกลุ่มความหมายคุณธรรม ความดีงามและบุญคุณ ได้แก่ 杨秀贤 (หยาง-ซิว-เสียน) หมายถึง คุณธรรมที่งดงาม 李佳 (หลี่-เจีย) หมายถึง ความดีงาม 邱善丽 (ชิว-ชาน-ลี่) หมายถึง ความดีงามและสวยงาม 习淑礼 (ซี-ซู-หลี่) หมายถึง ความดีงามและความสุภาพอ่อนน้อม 黄恩恩 (หวาง-เอิน-เอิน) หมายถึง บุญคุณ 美恩 (เหมย์-เอิน) หมายถึง บุญคุณที่สวยงาม 佳恩 (เจีย-เอิน) หมายถึง บุญคุณที่ดีงาม เป็นต้น

ค่านิยมเกี่ยวกับคุณธรรม ความดีงามและบุญคุณที่สะท้อนออกมาผ่านชื่อจีนข้างต้น สอดคล้องกับคำสอนเกี่ยวกับความกตัญญูของขงจื๊อว่า กตัญญูเป็นคุณธรรมอันดับแรก เป็นจุดกำเนิดของความดีงาม เป็นคุณธรรมที่ควรรักษา โดยเฉพาะเรื่องความกตัญญูที่บุตรธิดาจะต้องมีต่อบิดามารดา ขงจื๊อกล่าวว่าการแสดงความกตัญญูต้องกระทำทั้งตอนที่ยังมีชีวิตอยู่และเสียชีวิตไปแล้ว (เลียง เสถียรสุต, 2517 อ่างโน ฆนาภา เมธีเกรียงไกร, 2559) ดังคำคมของขงจื๊อที่ว่า

หมื่นพันตำลึงทองมากมาย ยากจะซื้อชีพกายพ่อแม่
 ท่านยังอยู่ไม่เคารพดูแล ท่านนั่งแสร้งให้ให้ป่วยการ
 พระคุณพ่อนั้นเพียงพสุธา คุณมารดาตั้งมหาสมุทรใหญ่
 รักลูกผูกถวิลจนสิ้นใจ จะหมายใครดั่งพ่อแม่แท้ไม่มี

7. คำนิยมการตั้งชื่อจีนให้สัมพันธ์กับชื่อไทย

จากผลการศึกษาพบว่า มีชื่อจีนร้อยละ 20.50 ที่มีความสัมพันธ์กับชื่อจริงภาษาไทย หรือชื่อเล่นภาษาไทย ในรูปแบบเสียงคล้ายหรือความหมายคล้าย เช่น ชื่อจีน 唐婵娜 (ถาง-ฉาน-น่า) ชื่อจริงภาษาไทย ธัญชนก (ทัน-ชะ-นก) เป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบมีเสียงคล้ายกับชื่อจริงภาษาไทย ชื่อจีน 波儿 (โป-เอ๋อ) ชื่อเล่นภาษาไทย โบว์ (โบ) เป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบมีเสียงคล้ายกับชื่อเล่นภาษาไทย ชื่อจีน 欢笑 (ฮวาน-เสี้ยว) หมายถึง ยิ้มหัวเราะอย่างสนุกสนาน ชื่อจริงภาษาไทย สมิตา หมายถึง ยิ้มแย้ม เป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบมีความหมายคล้ายกับชื่อจริงภาษาไทย ชื่อจีน 晶晶 (ฟาน-จิง-จิง) หมายถึง คริสตัลที่เปล่งประกายแวววาว ชื่อเล่นภาษาไทย แพรว หมายถึง แวววาว แพรวพราว

ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะชื่อ คือ สิ่งที่ใช้เรียกแทนตัวเองหรือแทนตัวบุคคลอื่น อันสื่อถึงตัวบุคคลหนึ่งได้ทันที ดังนั้นชื่อจึงสำคัญอย่างยิ่ง จากตัวอย่างความสัมพันธ์ของชื่อจีนกับชื่อไทยข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นว่า ผู้ตั้งชื่อหรือเจ้าของชื่อล้วนปรารถนาให้ชื่อจีนที่ตั้งขึ้นใหม่สื่อถึงตัวเอง โดยให้มีความสัมพันธ์กับชื่อไทยทางด้านเสียงหรือความหมายในทางใดทางหนึ่ง เพื่อที่จะคงความเป็นตัวตนของตนเองไว้ให้มากที่สุด

บทส่งท้าย

การตั้งชื่อจีนของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีน ทำให้ผู้เรียนคนไทยเข้าใจวัฒนธรรมจีนได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นผ่านชื่อจีนที่ตั้งขึ้นใหม่ เนื่องจากชื่อจีนที่ตั้งขึ้นใหม่ของนักศึกษาไทยที่เรียนภาษาจีนมีลักษณะสำคัญที่คล้ายกับชื่อของคนจีนในประเทศจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านคำและความหมายที่นำมาใช้ในการตั้งชื่อ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างชื่อของเพศหญิงกับเพศชายอย่างชัดเจน อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของคนจีนผ่านคำและความหมายที่นำมาใช้ในการตั้งชื่ออีกด้วย

ผู้วิจัยเห็นว่าในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบชื่อของผู้เรียนคนไทยที่ตั้งขึ้นใหม่เมื่อเรียนภาษาอื่น ๆ เพื่อที่จะให้เห็นค่านิยมที่สะท้อนออกมาจากชื่อที่ตั้งขึ้นด้วยภาษานั้น ๆ อันจะช่วยให้เข้าใจวัฒนธรรมของกลุ่มคนที่ใช้ภาษาต่าง ๆ มากขึ้น

บรรณานุกรม

- เกรียงไกร กองแสง (2559, กรกฎาคม-ธันวาคม). “ร่างกายภายใต้บงการ” การเปลี่ยนแปลง
ความหมาย “ความงาม” ของสตรีไทย-จีนตามวิถีสมัยใหม่. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ
 ลำปาง, 5(2), 239-241. ค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2562, จาก
<http://www.tci-thaijo.org/index.php/JLPRU/article/download/73297/59045/>
- เกษม ปราณียาศัย. (2544). **ผู้ชายในครอบครัวจีน กรณีศึกษา: ครอบครัวคนจีนแต่จิวในตำบล
 มหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
 สาขาวิชามานุษยวิทยา, ภาควิชามานุษยวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ถาวร สิกขโกศล. (2559). **ชื่อ แซ่ และระบบตระกูลแซ่.** อัตลักษณ์สำคัญเบื้องต้นของคนจีน.
 กรุงเทพฯ: มติชน.
- นพดล สมจิตร์. (2560). **กลวิธีการตั้งชื่อเล่นของนักเรียน.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
 สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ, ภาควิชาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศิลปากร.
- นันทนา รณเกียรติ. (2555, กรกฎาคม-ธันวาคม). **ทัศนคติการตั้งชื่อเล่นสองพยางค์ของคนไทย.**
 วารสารภาษาและภาษาศาสตร์, 31(1), 1-18. ค้นเมื่อ 6 ตุลาคม 2562,
 จาก <http://www.tci-thaijo.org/index.php/joling/article/view/10753/9735>
- นิพาดา วิริยะวงศ์พานิช. (2559). **แก่นขงจื้อ ความหมายแห่งชีวิตที่แท้จริง และปัญญาที่ยิ่งใหญ่.**
 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- บารณี บุญทรง. (2554). **ค่านิยมของญี่ปุ่นที่สะท้อนจากสุภาษิตกับคนญี่ปุ่นในสังคมปัจจุบัน.**
 พิษณุโลก: ศูนย์คุณธรรมการวิจัยจาก มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีงบประมาณ 2553.
- ประจักษ์ ประภาพิตยากร และคณะ. (ม.ป.ป.). **ภาษากับวัฒนธรรม.** พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี: ไทยร่ม
 เกล้า. ค้นเมื่อ 8 มีนาคม 2563,
 จาก http://phong-itsara.blogspot.com/2015/03/blog-post_28.html
- ปิยะแสง จันทร์วงศ์ไพศาล. (2552). **108 สัญลักษณ์จีน.** กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- พรพรรณ จันทโรนานนท์. (2546). **วิถีจีน.** กรุงเทพฯ: ประพันธ์สาส์น.
- พิพัฒน์ กระแจะจันทร์, บรรณาธิการ. (2559). **พลังผู้หญิง แม่เมีย และเทพสตรี: ความจริง และ
 ภาพแทน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- ฟาง ฟาง. (2554). **การตั้งชื่อคนไทยและการตั้งชื่อคนจีน: การศึกษาเปรียบเทียบ.** วิทยานิพนธ์
 ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาภาษาไทย, ภาควิชาภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- เมฆม สอดส่องกฤษ. (2555, กรกฎาคม-ธันวาคม). การสำรวจและการศึกษาวิเคราะห์ชื่อร้านค้าภาษาจีนของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 8(2), 60-89. ค้นเมื่อ 17 กันยายน 2562, จาก http://www.tci.thaijo.org/index.php/jla_ubu/article/view/94501/73891
- วนิดา เจริญสุข. (2532). นามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีน : การวิเคราะห์ทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัช ศิริวัฒนนะนาวิน. (2544). การศึกษาการตั้งชื่อของคนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาไทย, คณะอักษรศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมชาย สำเนียงงาม. (2547). “ชื่อใหม่” ในสมัยรัฐบาลคิดใหม่ทำใหม่. ใน เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง และ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (บรรณาธิการ), รัฐันภาษา รัฐันการเมือง, หน้า 300. กรุงเทพฯ: ขอคิดด้วยคน.
- สุภาพรรณ ณ บางช้าง. (2527). การใช้ภาษาในการตั้งชื่อของคนไทย. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่งานวิจัย.
- สุวรรณ สถาอาพันธ์. (2557). อารมณ์กับชีวิตที่ดีในปรัชญาขงจื้อ. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2549). กว่าจะbecomeนักภาษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุบล เทศทอง. (2557). ค่านิยมของคนไทยและคนเขมร: ภาพสะท้อนจากภาษิต. นครปฐม, ทุนอุดหนุนวิจัยและสร้างสรรค์จากคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.